

РЕШЕНИЕ

№ 179

гр. София, 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 10-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВИАНА Д. ЙОРДАНОВА
НАУМОВА

при участието на секретаря АННА Б. КОВАНОВА
като разгледа докладваното от ИВИАНА Д. ЙОРДАНОВА НАУМОВА
Административно наказателно дело № 20231110215121 по описа за 2023
година

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК, вр. чл.72, ал.4 от ЗМВР.

Образувано е по жалба от А. М. И., подадена чрез адв. Й. Н. от САК и адв. М. Н. от САК, срещу Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г., издадена от мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ – СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, във връзка престъпление по чл.195 от НК, на жалбоподателя е била наложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа” в помещение за временно задържане на 06 РУ - СДВР.

В жалбата се посочва, че Заповед № 230зз-1420 от 05.10.2023г. е незаконосъобразна, издадена в нарушение на административно-производствените правила и в нарушение с целта на закона, немотивирана и необоснована. Поради това се иска нейната отмяна. Според жалбоподателя в Заповедта липсва описание на фактическата обстановка и на обстоятелствата, при които задържаното лице се твърди да е извършило противообществената проява или престъпление. Претендират се за нарушено право на защита на задържаното лице, тъй като била преградена възможността му адекватно да организира защитата си. В жалбата се твърди, че задържането по реда на ЗМВР или НПК изисква на лицето да бъде незабавно съобщено основанието за арестуването му и обвиненията, които му се предявяват, което в конкретния случай не било сторено. Независимо, че административният орган действа в условията на оперативна самостоятелност, жалбоподателят счита, че органът е следвало да изложи в Заповедта какви са конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане. Освен това в Заповедта не било посочено дали с налагането на обжалваната принудителна

административна мярка се цели осуетяване прикриването на извършено престъпление и дали е необходимо да се създадат условия за безпрепятствено провеждане на полицейска проверка или започване на разследване срещу вероятния извършител на престъплението. Критикува се, че не било посочено какво е състоянието на А. Ивнов и дали същото е създавало някаки пречки пред изпълнението на поставените от закона цели, които да налагат ограничаване на личната му свобода. В жалбата се посочва, че в обжалваната Заповед не се съдържат достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че задържаното лице е извършило противоправно деяние. Поради това се твърди, че Заповедта не е мотивирана в необходимата степен. Твърди се да е нарушен принципът за съразмерност, както и целта на закона. Самоличността на И. била установена и не се доказвало със задържането му да се предотвратява или преустановява извършването на престъпление, нито е имало данни за опасност от укриване. Според жалбоподателя има допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, ограничаващи правата на задържаното лице, тъй като в Заповедта било посочено, че тя подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването ѝ пред Административен съд – гр. София, което не отговаряло на действащата нормативна уредба. С тези аргументи се иска от съда да отмени Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г., както и да се присъдят направените от жалбоподателя разноски по делото.

Пред СРС жалбоподателят А. М. И. не се явява лично, но се представлява от упълномощените си защитници – адв. Н. и адв. Н.. В съдебно заседание на 10.11.2023г. те заявяват, че поддържат жалбата. По време на съдебните прения пред СРС на 10.11.2023г. адв. Н. пледира за отмяна на процесната Заповед за задържане на А. И. с твърдения, че същата е неправилна и незаконосъобразна. В допълнение на изложените в жалбата аргументи адв. Н. посочва, че и събраните в хода на производството пред СРС доказателства потвърждават тезата, че не са налице законовите основания за прилагане на конкретната принудителна административна мярка. Прокурорската преписка пред СРП била образувана за престъпление по чл.195, ал.5 от НК (приготовление към кражба), като по никакъв начин от материалите по делото не ставало ясно каква е съпричастността на И. към това престъпление. Според адв. Н. в материалите по делото нямало каквито и да било данни за извършено престъпление. Относно веществените доказателства, иззети с Протокол за претърсване и изземане, защитата посочва, че тези вещи не са забранени от закона, а двете устройства били технически негодни и неизправни, като и за тях няма законова забрана да бъдат притежавани или държани. Според защитата отразеното в Докладната записка, послужила като основание за издаване на Заповедта, също не обосновава законосъобразност на обжалваната Заповед, тъй като в нея няма данни за приготовление към извършване на кражба и не става ясно кое е налагало задържането в арестното помещение на 06 РУ-СДВР на А. И.. Адвокат Н. цитира и изготвената от инспектор Предъев Докладна записка, тъй като в нея е посочено, че при проведените беседи в района не били констатирани абсолютно никакви данни за извършено престъпление на 05.10.2023г. Поради това защитата достига до извода, че ограничаване на придвижването на А. И., което е било реализирано с прилагането на процесната мярка, е било абсолютно ненужно и като такова се явява незаконосъобразно.

Поради това се иска СРС да уважи жалбата и да присъди направените по делото разноси, във връзка с което се представя и списък.

По време на съдебните прения пред СРС на 10.11.2023г. адв. Н. заявява, че поддържа жалбата срещу Заповедта за задържане на А. И., както и изложените адв. Н. доводи. Според този адвокат от всички, приложени по делото писмени доказателства следва изводът, че не са били налице каквито и да било основания, които да изискват изолирането на И. за период от 24 часа в 06 РУ-СДВР. При неговото задържане е извършено претърсване и изземане на лекия автомобил, от който не са иззети забранени от закона вещи. Липсвали и данни за съпричастност на И. към престъплението, за което е образувано досъдебно производство. Според адв. Н. Заповед за задържане следва да се издаде при наличие на данни, тъй като в противен случай е налице полицейски произвол. С тези аргументи защитникът иска от съда да приеме, че Заповедта за задържане на А. М. И. е незаконосъобразна и като такава да бъде отменена.

Ответникът – полицейски орган мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ – СДВР се явява лично пред СРС и с юрк. Панайотова. В съдебно заседание на 10.11.2023г. и двамата заявяват, че оспорват жалбата. По време на съдебните прения пред СРС в същото съдебно заседание юрк. Панайотова посочва, че жалбата е неоснователна и недоказана, поради което се иска съдът да потвърди процесната Заповед за задържане като правилна и законосъобразна. Процесуалният представител се позовава на Удостоверението за компетентност и твърди, че Заповедта е издадена от компетентен орган и съобразно полицейските му правомощия, регламентирани в чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР. От всички събрани по делото писмени доказателства се установявало, че по отношение на жалбоподателя са били налице данни за извършено престъпление и те са били достатъчни, тъй като е било образувано досъдебно производство. Без значение в случая е това, че досъдебното производство е образувано за приготвяне към кражба. Акцентира се на това, че в Заповедта за задържане е написан текст от НК, който е за квалифицирана кражба и се пояснява, че полицейските служители не са с юридическо образование и е ирелевантно това, че те не са преценили, че е предстояло приготвяне към кражба. Пред СРС юрк. Панайотова се позовава и на Докладната записка като твърди, че в нея са обективирани всички факти и обстоятелства, които съставляват фактическите основания за издаването на процесната Заповед, а именно съмнителното поведение на спътника, който е стоял до шофьора на паркирания автомобил /т.е. до жалбоподателя/ и когато са видели, че полицаите се приближават към тях, спътникът на жалбоподателя е избягал от автомобила и същият не е могъл дори да бъде догонен. Според юрк. Панайотова вещите, които са намерени в колата от ответника по жалбата и неговия колега са предпоставка за извършване на приготвяне към кражба, още повече, че жалбоподателят не е могъл да даде обяснение защо са били в колата му, нито да обясни техния произход. Твърди се, че намерените вещи и избягалият спътник съставляват данните, въз основа на които полицейските служители са си направили извод, че е извършена кражба. Обяснява се, че полицаите няма как да знаят, ако не се съберат доказателства, дали е извършена кражба или предстои да бъде извършена. Изтъква се, че една от основните

функции на полицейските служители съгласно ЗМВР е да пресичат и предотвратяват престъпления. Ако полицейските служители не са задържали жалбоподателя е щяло да се създаде предпоставка за образуване на дисциплинарно производство срещу полицаите, тъй като нямало да изпълнят функциите си по закон и по длъжностна характеристика. В тази връзка юрк. Панайотова се позовава на всички, събрани на досъдебното производство материали, вкл. сведенията, дадени от жалбоподателя по време на задържането, разпитите на свидетелите, Докладните записки и Протоколите за претърсване и изземане. Твърди се, че претърсването на автомобила е станало по време на процесното задържане, поради което то се явява основателно и съразмерно съгласно целта на закона и в никаква степен не са ограничени правата на жалбоподателя, а полицейският служител е изпълнил своя служебен и нравствен дълг. По отношение на претендираното адвокатско възнаграждение юрк. Панайотова изрично заявява, че не прави възражение за прекомерност, тъй като счита, че то е съобразено с минималния размер. Тя иска съдът да присъди в полза на СДВР юрисконсултско възнаграждение, което да бъде определено в минимален размер съгласно чл.37 от Закона за правната помощ.

По време на съдебните прения пред СРС на 10.11.2023г. ответникът – полицейски орган мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ – СДВР заявява, че поддържа казаното от юрк. Панайотова и няма какво да допълни.

Като реплика адв. Н. заявява, че не се спори, че издадената Заповед е съставена от компетентен орган. Не се спори и че полицейските органи имат задължение по закон да пресичат и предотвратяват евентуални престъпления, стига да са налице достатъчно данни за такова. Според защитата от Докладните записки и разпитите на полицейските служители по досъдебното производство се установява, че причината за задържане на И. е фактът, че неговият спътник при приближаване на патрулния автомобил е излязъл. Дори това да е така, адвокатът счита, че не са налице данни, че А. И. е искал да извърши престъпление, тъй като той не е избягал, останал е на място, съдействал е на полицейските органи, по никакъв начин не се е опитвал да ги препятства и намирането на няколко на брой отвертки в лекия автомобил не е основание за задържане на лицето. Адвокат Н. посочва, че в ЗМВР има и други мерки – полицейски предупреждения, полицейски разпореждания, а задържането за период от 24 часа е изключителна мярка. Той посочва, че от приложените по делото материали няма нито едно обстоятелство, от което да може да се направи извод за приготвление за кражба или за квалифициран състав. Поради това защитата иска СРС да приеме, че обжалваната Заповед е абсолютно незаконосъобразна.

Като реплика адвокат Н. казва, че напълно споделя казаното от адв. Н. и допълва, че за да има приготвление, то трябва да е по конкретно престъпление, а не да се говори общо и абстрактно за приготвление към кражба. В конкретния случай от всички материали по делото адв. Н. твърди, че е видно, че няма такива данни. Дали полицейските служители са с юридическо образование или не е ирелевантно щом им е възложена компетентност и право да издават Заповеди за задържане на лица. Липсата на юридическо образование не ги освобождава от задължението ясно и точно да посочат факти и правни основания за

задържане на лицето, за да може на същото в необходимата степен да стане ясно кое е дало основания за прилагане на тази мярка.

В правото си на последна реплика юрк. Панайотова казва, че всички факти и обстоятелства се съдържат в писмените документи и изложеното от защитата е несъстоятелно, а ответникът моли съда да отхвърли жалбата.

*Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от **фактическа страна** :*

Младши експерт Д. В. П. е заемал длъжността командир на отделение в Група „Охрана на обществения ред“ в Сектор „Охранителна полиция“ към 06 РУ - СДВР.

На 05.10.2023г. около 01.30 часа жалбоподателят И. и неустановено по делото лице се намирали в лек автомобил „****“ с рег. № *** в град София, ж.к. „Лагера“, ул. „Йосиф Цанков“ до блок 16. Автомобилът бил спрял, но с работещ двигател. По същото време и на същото място се намирали Д. П. и А.Б. (полицейски служители от 06 РУ - СДВР) със служебен автомобил, обозначен като полицейски. В момента, в който те се насочили към описания по-горе лек автомобил, от предната му дясна седална излязъл неустановеният по делото спътник на И. и побягнал. Д. П. се опитал да го настигне, но не успял. През това време полицай А.Б. отишъл при жалбоподателя И., който бил на шофьорската седалка в автомобила и му поискал документите. Лицето било установено като А. М. И. с ЕГН : *****. На зададени от полицаите въпроси какво прави по това време и на това място, както и кое е избягалото лице, А. И. отговорил, че не познава избягалото лице и че той бил при приятелката си, но не успял да посочи къде живее тя. При повторно задаване на същите въпроси, И. отговарял по различен начин, което породило съмнения у полицейските служители. Поради това те пристъпили към проверка на моторното превозно средство (МПС). При условията на неотложност било извършено процесуално – следствено действие по претърсване и изземване от лек автомобил „****“ с рег. № **, паркиран в гр. София, ул. „Йосиф Цанков“, бл.16, пред вход В. На задната седалка на МПС-то била намерена текстилна раница, в която имало 4 отвертки и черно зарядно устройство, друга текстилна чанта – тип „бана“, в която имало връзка с ключове и мобилен телефон „Самсунг“, друга чантичка с надпис „Tommy Hilfiger“, в която имало няколко връзки с ключове, 1 бр. автомобилен ключ, 1 бр. дистанционно с ключодържател, 1 бр. устройство с надпис „Raksa“ и четири броя копчета, 1 бр. електронно устройство с дисплей и надпис на гърба „T68“, 5 V, AA, 2000 mAh със странични копчета за включване и слот за зареждане, както и дамска чанка, в която били намерени 2 бр. флаш памет и 2 бр. ключове. В жабката на автомобила бил намерен мобилен телефон „Самсунг“ с лилав корпус. Относно намерените в МПС-то устройства И. не дал адекватно обяснение пред полицаите. Намерените при това процесуално – следствено действие вещи били иззети.

А. М. И. бил задържан на 05.10.2023г. в 01.10 часа от мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ – СДВР, който издал на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г., с която задържал А. И. за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 06 РУ – СДВР. Като фактическо и правно основание за издаване на

Заповедта е посочено „чл.195 от НК“. Заповедта е подписана от А. М. И.. Според вписването в самата Заповед задържаното лице е освободено на 05.10.2023г. в 17.30 часа.

Задържането на А. М. И. било вписано и в книгата за задържани лица на 06 РУ - СДВР.

На 05.10.2023г. било образувано досъдебно производство ЗМ № 1776/2023г. по описа на 06 РУ – СДВР за това, че в град София, район „Красно село“, ул. „Йосиф Цанков“ до блок 16 е подготвил средства за отнемане на чужди движими вещи чрез използване на техническо средство – престъпление по чл.195, ал.5, вр. чл.194, ал.1, вр. чл.17 от НК.

На 05.10.2023г. А. М. И. дал писмени сведения и му бил издаден Протокол за предупреждение по чл.65, ал.1 и 2 от ЗМВР – да не нарушава законодателството в Р. България, да не нарушава обществения ред на територията на Столична община и да не извършва престъпления от общ характер – кражби, взломни кражби, грабежи, противозаконно отнемане на МПС.

С Определение № 3298 от 05.10.2023г. СРС, НО, 99 състав одобрил Протокола за претърсване на лек автомобил „****“ с рег. № *** и изземването от него посочените по-горе вещи, описани и в самия протокол.

В хода на досъдебното производство бил извършен оглед на веществените доказателства и била назначена техническа експертиза на 1 бр. електронно устройство с екран, бутони и надпис „Raksa“ и на 1 бр. електронно устройство, черно на цвят, с надпис на гърба „T68“. Според заключението на изготвената в хода на досъдебното производство техническа експертиза електронното устройство с надпис „T68“ е технически изпрано и предназначено да служи за предпазване от различни видове устройства, предназначени за негласно събиране на информация и последващото ѝ предаване на „заинтересовани лица“ посредством радиоканал или друг технически способ, а за електронното устройство с надпис „Raksa“ е установено, че представлява интелигентен радиочестотен детектор, предназначен за откриване на излъчването на скрити радио-микрофони, GPS тракери /проследяващи устройства/, скрити безжични камери, GSM апарати и др., като е констатирано, че същото е технически неизправно.

На 18.10.2023г. в СРС е депозирана жалбата на А. М. И. /подадена чрез адв. Н. и адв. Н./ срещу Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г., издадена от мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ – СДВР. Жалбата е входирана в съда под № 291902. С Разпореждане на Председателя на СРС - НО от 18.10.2023г. е изискана преписката от 06 РУ - СДВР. С писмо с вх. № 316091 от 07.11.2023г. в СРС постъпват от 06 РУ - СДВР следните доказателства : Заповедта за задържане на лице с рег. № 230зз-1420/05.10.2023г., протокол за личен обиск на лице, декларация за правата на задържано лице, подписана от А. М. И., разписка за върнати вещи и пари на задържано лице и извадка от книгата със задържани лица на 06 РУ - СДВР.

На 07.11.2023г. е образувано настоящото адм. дело № 15121/2023г. по описа на СРС, НО, 10 състав, което е докладвано на определения съдия – докладчик за първи път на

07.11.2023г. в 16:36 часа. С Разпореждане № 13798 от 07.11.2023г. съдът е насрочил делото за разглеждане, като в мотивите си изрично е посочил, че делото следва да продължи да се разглежда по реда на чл.157 и сл. от АПК.

В хода на производството пред СРС, с писмо вх. № 319402 от 09.11.2023г. от СРП са изпратени заверени копия на материалите по досъдебно производство № 1776/2023г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр. пр. № 41135/2023г. по описа на СРП, както и Удостоверение от Началник на 03 Сектор при Отдел „Човешки ресурси“ – СДВР с рег. № 513р-110325 от 09.11.2023г.

Изпратените по повод на жалбата на А. И. писмени доказателства от 06 РУ - СДВР с писмо с вх. № 316091/07.11.2023г. (Заповедта за задържане на лице с рег. № 230зз-1420/05.10.2023г., протокол за обиск на лице, декларация за правата на задържано лице, разписка за върнати вещи и пари на задържано лице и извадка от книгата със задържани лица на 06 РУ - СДВР) са обективни, достоверни и взаимно се подкрепят. Освен това имат достоверна дата и доколкото са изготвени по реда на НПК, настоящият съдебен състав ги приема за обективно съществуващи, налични, информативни и относими към настоящия правен спор. Въз основа на тях съдът приема, че на 05.10.2023г. А. М. И. е бил задържан от мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ – СДВР, издадена е била Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г., разяснени са били правата на задържаното лице и самото задържане на И. е било вписано в книгата за задържани лица на 06 РУ - СДВР. От Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г. се установява и конкретното съдържание на този документ, който ще бъде подробно анализиран по-долу.

От предоставените от СРП с писмо с вх. № 319402/09.11.2023г. документи относими към настоящия правен спор се явяват Удостоверението от Началник на 03 Сектор при Отдел „Човешки ресурси“ – СДВР с рег. № 513р-110325 от 09.11.2023г., Докладните записки от 05.10.2023г., Заповедта за задържане с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г. ведно с декларацията за правата на задържаното лице, Протокола за обиск на лице, Протоколите за обиск и изземване в неотложни случаи с последващо съдебно одобрение, Протоколът за претърсване и изземване в неотложни случаи с последващо съдебно одобрение, протоколите за разпит на Д. П., А.Б., П.Т. и Д.Д., Определение № 3298 от 05.10.2023г. на СРС, НО, 99 състав, Протокола за оглед на веществени доказателства с фотоалбум към него, сведенията от А. И., Протоколът за предупреждение, Протоколът за извършена проверка на лек автомобил и заключението на техническата експертиза. Показанията на Д. П. и А.Б. (дадените в хода на досъдебно производство ЗМ № 1776/2023г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр. пр. № 41135/2023г. по описа на СРП) са обективно съществуващи, житейски логични и еднопосочни. С тях се доказва на 05.10.2023г. къде и какви действия е извършвал жалбоподателят И., другото неустановено по делото лице и полицаите, извършили проверка на лек атомобил „***“. Тези свидетелски показания намират опора в Докладните записки от 05.10.2023г., Заповедта за задържане с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г. ведно с декларацията за правата на задържаното лице, Протокола за обиск на лице и Протокола за извършена проверка на лек автомобил. Цитираните писмени документи също се

характеризират като последователни, непредубедени, обективни и достоверни. Поради това СРС кредитира, както показанията на П. и Борисов, така и поддържащите ги писмени доказателства. Показанията на П.Т. и Д.Д. (дадени в хода на досъдебно производство ЗМ № 1776/2023г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр. пр. № 41135/2023г. по описа на СРП) намират опора в Протокола за претърсване и изземване в неотложни случаи с последващо съдебно одобрение. Този Протокол, както и Определение № 3298 от 05.10.2023г. на СРС, НО, 99 състав, и Протоколът за оглед на веществени доказателства с фотоалбум към него са изготвени по реда на НПК, характеризират се като обективни, достоверни и взаимно допълващи се писмени доказателства. Поради това СРС дава вяра и на тях. Като обективно и безпристрастно изготвена при използването на специални знания от вещо лице – специалист, съдът кредитира и заключението на техническата експертиза.

Снетите от А. И. писмени сведения и Протоколът за предупреждение по чл.65, ал.1 и 2 от ЗМВР са обективно съществуващи и намира потвърждение в графа 18 от извадката от книгата със задържани лица на 06 РУ – СДВР. Поради това СРС приема за доказано, че на 05.10.2023г. А. М. И. е дал писмени сведения и му е бил издаден Протокол за предупреждение да не нарушава законодателството в Р. България, да не нарушава обществения ред на територията на Столична община и да не извършва престъпления от общ характер – кражби, взломни кражби, грабежи, противозаконно отнемане на МПС. Доколкото настоящото производство не касае спора по същество, не е необходимо да се анализира по-детайлно цитираното писмено сведение от И.. За нуждите на настоящото производство е достатъчно да се посочи, че от него се установява какви действия са били извършвани в 06 РУ – СДВР със задържаното лице на 05.10.2023г.

С писмото на СРП с вх. № 319402/09.11.2023г. са представени и два Протокола за обиск и изземване в неотложни случаи с последващо съдебно одобрение. Доколкото същите са нечетливи, съдът не може да изгради фактически или правни изводи въз основа на тях и съответно не ги подложи на анализ.

Удостоверението от Началник на 03 Сектор при Отдел „Човешки ресурси“ - СДВР с рег. № 513р-110325/09.11.2023г. е удостоверителен документ с доказателствена сила за посочените в него обстоятелства. Поради това съдът го кредитира и приема за доказано, че мл. експерт Д. В. П. е заемал длъжността командир на отделение в Група „Охрана на обществения ред“ в Сектор „Охранителна полиция“ към 06 РУ - СДВР.

*При така установената фактическа обстановка и при тези доказателства, съдът формира следните **правни изводи** :*

Атакуваната Заповед за задържане на лице е от категорията на обжалваемите пред съда административни актове. Жалбата е депозирана в установения в чл.149, ал.1 от АПК 14-дневен срок и изхожда от лице с правен интерес от обжалване на процесната Заповед. Поради това жалбата на А. М. И. се явява процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

По правната си същност задържането под стража на основание чл.72, ал.1, т.1, вр.

чл.73 от ЗМВР представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл.23, вр. чл.22 от ЗАНН – административно разпореждане на орган на власт, непосредствено засягащо правната сфера на адресата, което има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие (в този смисъл е Решение № 1135 от 3.02.2016 г. на ВАС - V отд. по адм. дело № 616/2015г. и други)

Съгласно чл.168, ал.1 от АПК съдът в настоящото производство не е обвързан само от основанията, посочени в жалбата, с която е сезиран, но преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 от АПК. Необходимо е да са налице в тяхната съвкупност всички изисквания за валидност на административния акт, а именно: да е издаден от компетентен орган, в изискуемата форма, при спазване на административно-производствените правила, да не противоречи на материалноправните разпоредби и да съответства с целта на закона. Липсата на някоя от предпоставките води до незаконосъобразност на административния акт и е основание за неговата отмяна.

В случая Заповед с рег. № 230зз-1420/05.10.2023г. за задържането на А. М. И. е издадена от компетентен орган, тъй като според Удостоверението, издадено от Началник на 03 Сектор при Отдел „Човешки ресурси“ – СДВР с рег. № 513р-110325 от 09.11.2023г. мл. експерт Д. В. П. е заемал длъжността командир на отделение в Група „Охрана на обществения ред“ на Сектор „Охранителна полиция“ към 06 РУ – СДВР, което означава, че е полицейски орган по смисъла на чл.57 от ЗМВР. Като такъв съгласно чл.72, ал.1 от ЗМВР той може да задържа лице за срок до 24 часа.

Оспорената Заповед е писмена, както предвижда чл.74, ал.1 от ЗМВР. Връчена е на задържания срещу подпис /съгласно отбелязване в самата Заповед/ и е вписана в книгата със задържани лица на 06 РУ - СДВР. Съдът приема, че е спазена предвидената от закона форма.

Заповедта съдържа задължителните реквизити, посочени в чл.74, ал.2, т.1 и т.3-6 от ЗМВР, а именно посочено е името, длъжността и местоработата на полицейския орган, издал Заповедта; отбелязани са данни, индивидуализиращи задържаното лице /трите имена, ЕГН и адрес на А. М. И./; вписани са датата и часът на задържането; разяснени са правото на задържаното лице да обжалва пред съда законността на задържането, правото на адвокатска защита, правото на медицинска помощ, правото на телефонно обаждане, с което да съобщи за задържането си, правото да се свърже с консулските власти /в случай, че не е български гражданин/, правото да бъде информиран за основанията за задържането на разбираем за него език /правото на преводач, в случай, че не владее български език/, както и че при задържането на лицето не могат да му бъдат ограничавани други права, освен правото на свободно придвижване. Това означава, че в случая спрямо задържаното лице са изпълнени изискванията на чл.74, ал.2, т.1, т.3, т.4, т.5, т.6 от ЗМВР. От декларацията на лист 16-17 от делото следва, че на А. М. И. са му били разяснени правата и е спазено изискването на чл.74, ал.3 от ЗМВР.

Реквизит на Заповедта за задържане е посочването на правото на лицето да обжалва пред съд законността на задържането си. Законът не изисква да се посочва компетентният

съд или срокът за обжалване. Въпреки това отбелязването им в Заповедта се счита за правилно и съответстващо на духа на закона (чл.74, ал.2, т.6, б. „а“ от ЗМВР). Не е вярно твърдението на защитата, че в Заповедта било посочено, че тя подлежи на обжалване пред Административен съд – гр. София. Вярно е, обаче, че в процесната Заповед не е посочен местно компетентният районен съд, пред който може да се обжалва Заповедта за задържане на И., но това не е съществено процесуално нарушение, тъй като в който и районен съд да бъде подадена жалбата тя ще бъде препратена на компетентния съд и това по никакъв начин не ограничава правата на задържаното лице. В случая жалбата е правилно адресирана до СРС, поради което това не съставлява основание за отмяна на обжалвания акт.

В чл.72, ал.2, т.2 от ЗМВР е посочен съществен реквизит на Заповедта за задържане – „фактическите и правните основания за задържането“. В оспорената Заповед е отбелязано, че тя се издава „на основание чл.72, ал.1, т.1 от Закона за Министерството на вътрешните работи“. Този текст от закона гласи, че едно лице може да бъде задържано, когато за него има данни, че е извършило престъпление. За прилагането на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР е необходимо да има данни, че съответното лице е извършило престъпление, без да е наложително тези данни да са пълни или категорично да уличават лицето в извършеното престъпление. Многократно съдебната практика се е произнасяла за това, че приложението на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР е в рамките на оперативната самостоятелност на полицейските органи - с оглед преценката за наличието на връзка между задържаното лице и извършеното престъпление. В този смисъл, за да пристъпи към задържане за срок до 24 часа полицейският орган е необходимо да има достатъчно данни, от които да може да се направи извод, че задържаното лице е съпричастно към определено противоправно деяние. Същевременно, обаче, за „обосноваване на правото на органа да упражни предоставеното му правомощие в рамките на неговата дискреционна власт и за осигуряване възможност на адресата на акта да защити правата си, следва в заповедта за задържане да са описани конкретни фактически обстоятелства, сочещи на обосновано предположение, че лицето, спрямо което се постановява задържането, може да е извършило престъплението или да е съпричастно с него“ (в този смисъл : Решение № 8416 от 30.12.2016 г. на АССГ по адм. дело № 11132/2016г.). Според Решение от 24.06.2014г. по жалби № 50027/08 и № 50781/095 – П. и ПР. срещу България на ЕСПЧ не е достатъчно Заповедта за задържане да съдържа само позоваване на приложимите разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия на задържаното лице, релевиращи съпричастност към престъпно деяние. Всичко това има своето логично обяснение - в защитата от произволен арест и задържане. Преценката следва да се прави на плоскостта дали в Заповедта за задържане се съдържат такива факти и информация, които биха убедили един „обективен наблюдател“, че въпросното лице може да е извършило „конкретно престъпление“. При липса на конкретна фактическа обосновка, обясняваща нуждата от задържане, последното се явява несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол.

Воден от гореизложените принципни съображения, настоящият съдебен състав разсъждава в няколко посоки :

Първо - от конкретната Заповед става ясно, че А. И. е бил задържан на 05.10.2023г. в 01:10 часа. Същевременно от Протокола за претърсване и изземване в неотложни случаи с последващо съдебно одобрение се вижда, че претърсването на лек автомобил „****“ с рег. № *** е станало на 05.10.2023г. за времето от 02:00 часа до 03:10 часа. Това означава, че И. е бил задържан преди дори да е започнало претърсването на автомобила. От показанията на Д. П. и А.Б. (дадените в хода на досъдебно производство ЗМ № 1776/2023г. по описа на 06 РУ - СДВР, пр. пр. № 41135/2023г. по описа на СРП) се установява, че към 01:10 часа на 05.10.2023г. полицаите са възприели МПС-то и бягащия от него спътник на И.. Поради това съдът счита, че към този момент (към 01:10 часа на 05.10.2023г.) полицаите не са имали достатъчно данни за евентуална съпричастност на А. И. към престъпление. Съдът не отрича, че такива данни са събрани, но това е станало в момент, следващ по време момента на задържане на лицето – с оглед посочените по-горе часове на претърсването и изземването на автомобила и на задържането на И.. Поради това СРС приема, че извършеното на 05.10.2023г. в 01:10 часа задържане на А. И. се явяват изпреварващо спрямо момента на събиране на относимите и допустими доказателствени средства по чл.39, ал.1 от АПК.

Второ - дори и полицейският орган да беше изчакал края на процесуално-следственото действие по претърсване на МПС-то и изземването от там на техническите средства (1 бр. електронно устройство с екран, бутони и надпис „Raksa“ и на 1 бр. електронно устройство, черно на цвят, с надпис на гърба „T68“ - предназначени за предпазване от различни видове устройства, предназначени за негласно събиране на информация и последващото ѝ предаване на „заинтересовани лица“ посредством радиоканал или друг технически способ, респ. предназначени за откриване на излъчването на скрити радио-микрофони, GPS тракери /проследяващи устройства/, скрити безжични камери, GSM апарати и др.) и чак след това да беше пристъпил към задържане на И., това, че полицейският орган има данни, от които може да се мисли, че А. И. е съпричастен към престъпно деяние, за извършването на което са необходими намеренията в автомобила технически средства, автоматично не означава, че актът, с който е задържан жалбоподателят, отговаря на законовите изисквания. Вярно е, че от събраните по делото доказателства може да се направи извод, че полицаите, извършили проверка на А. И. и автомобила, в който той се е намирал, са имали данни за държане на цитираните по-горе технически средства, ситуирането им в автомобила, в който е бил и А. И., както и възприемането от страна на полицаите, че спътникът на И. бяга от органите на МВР, а самият жалбоподател не дава еднозначни и логични обяснения било за намеренията в МПС-то вещи, било за избягалото от полицаите лице. В съвкупност тези данни се явяват достатъчни за този изключително първоначален етап, за да се направи извод, че може А. И. да е съпричастен към извършване на престъпление от вида на „кражба“, „привитозаконно отнемане на МПС“ и подобни противоправни деяния, за извършването на които е необходимо използването на технически средства като тези, които са били намерени в автомобила. Наличните данни, формиращи извод за евентуална съпричастност на И. към престъпление, могат да обосноват задържане на лицето на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР. Член 72, ал.1 от ЗМВР овластява пряко полицейските органи по своя преценка

(съобразявайки се с ограниченията на закона) да постановяват принудителни административни мерки, ограничаващи временно правата на определени лица. Преценката за това е субективна, но за установяване в следствие на законосъобразността на предприетите действия полицейският орган дължи да установи и докаже, че действително е разполагал с данни, даващи му основание да направи основателно предположение за участие на задържаното лице в извършването на престъпление (в този смисъл е Решение № 7556/03.12.2019г. на АССГ, V касационен състав по КНАХД № 8239/2019г.). Доколкото от представените по делото и кредитирани по-горе доказателства следва, че са били налице данни за връзка на жалбоподателя А. И. с технически средства, с помощта на които могат да се извършат престъпления, както и за връзка с лице, което се укрива от полицията, задържането на И. се явява логично и обосновано действие на полицейските органи. В тази връзка правилно юрк. Панайотова посочва, че намерените вещи и избягалият спътник представляват данните, въз основа на които полицейските служители са направили извод за престъпление, без на този ранен етап да може със сигурност да се установи дали е извършена или се подготвя извършването на кражба или противозаконно отнемане на МПС. Правилно процесуалният представител на ответника отбелязва пред съда, че една от основните функции на полицейските служители е да пресичат и предотвратяват престъпления и ако в конкретния случай не е бил задържан А. И. е можело да се образува дисциплинарно производство срещу полицаите за неспазване на задълженията им по ЗМВР и по длъжностна характеристика.

Трето - дори и мл. експерт Д. П. да е имал основания да задържи А. И., за да бъде Заповедта за задържане законосъобразна, тя трябва да отговаря на определени изисквания, едно от които е разписано в чл.74, ал.2, т.2 от ЗМВР. В случая от съдържанието на обжалваната Заповед се вижда, че в нея са посочени правните основания за задържането на А. И., но отсъстват фактическите основания за това. Няма никакво словесно описание на установените от полицаите обстоятелства, намерените вещи, избягалия спътник на жалбоподателя. В Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г. е записано единствено „чл.195 от НК“. Законът, обаче, изисква в Заповедта за задържане да е посочена информация, а не квалификация на деянието. Идеята е задържаното лице да разполага с информация за основанията за задържането си и то още към момента на задържането или непосредствено след това. Това означава в Заповедта за задържане да са описани релевантни факти и на всеки /дори и неюрис/ да му стане ясно във връзка с какво престъпление се задържа лицето. Няма спор, че за издаването на Заповедта за задържане на лице не е необходимо да има достатъчно данни, за да се образува досъдебно производство или вече да е образувано такова. Но все пак следва да има някакво /дори и оскъдно/ словесно описание на данните, въз основа на които е направен извод за съпричастност на задържаното лице към дадено престъпно деяние. Посочване само на правна квалификация на деянието /независимо дали окончателна или работна правна квалификация/ не е достатъчно за задържаното лице да узнае защо му се ограничава временно свободата на придвижване. Изписването на конкретен текст от НК (както в случая „чл.195 от

НК)автоматично не означава, че задържаният ще научи защо е задържан. В тази връзка и с оглед наложилата се промяна в съдебната практика във връзка с Решение на СЕС от 25.05.2023г. по дело № С-608/21г.този състав на СРС приема, че липсата на посочени в Заповедта за задържане релевантни факти означава, че обжалваният документ не съдържа информация за деянието, времето и мястото на неговото извършване, поради което следва да се приеме, че е ограничено правото на защита на задържаното лице да разбере защо временно се ограничава правото му на придвижване и да може да оспори законността на задържането си.

Във връзка с гореизложеното е редно да се посочи, че чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и чл.74, ал.2, т.2 от ЗМВР са отделни правни норми – всяка със собствено правно значение. Нормата на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР се отнася до правомощията на полицейския орган, докато разпоредбата на чл.74, ал.2, т.2 от ЗМВР обслужва информираността на лицето, което се задържа. Това, че полицейският орган има достатъчно данни за съпричастност на задържаното лице към дадено престъпление не го освобождава от задължението при съставянето и издаването на Заповедта за задържане да посочи в нея фактическите и правни основания на задържането, за да може задържаното лице да разбере /още в момента на ограничаване на правото му на свободно придвижване/ за кое деяние му се налага конкретното ограничение. Информираниостта на лицето е важна и с оглед ефективно упражняване на останалите му права и в частност тези, разписани в чл.74, ал.2, т.6, б. „а” и „б” от ЗМВР. В тази връзка в Решение от 14.12.2018г. на АС – Хасково по адм. дело № 677/2018г. се казва, че оперативната самостоятелност на полицейския орган не го освобождава от задължението да обоснове необходимостта от задържането на лицето. С цел задържаното лице ефективно да може да упражни правата си /вкл. и правото да оспори законността на задържането си/ в Решение на СЕС от 25.05.2023г. по дело № С-608/21г. се посочва, че в Заповедта за задържане на лице следва да се съдържа информация за основанията относно задържането, вкл. и описание на релевантните факти. За пълнота на изложението следва да се посочи, че тази информация следва да бъде предявена на задържания в момента на задържането или в кратък срок след това. На този съдебен състав е известна съдебната практика, която се основава на Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975г. на ОСГК, но в случая тя се явява неотнoсима, тъй като по делото не са ангажирани доказателства, от които да може да се установи, че А. И. е бил запознат със съдържанието на Докладните записки от 05.10.2023г. в кратък срок след задържането му. Поради това, дори и принципно да е възможно органът, издал процесната Заповед, да доразвива мотивите и фактологията по случая в изготвените Докладни записки, щом задържаният не е бил своевременно запознат с тях, а едва в хода на обжалването на Заповедта за задържане, съдът не може да приеме, че установената по-горе празнота в Заповедта за задържане касателно фактическото описание може в конкретния случай да бъде запълнена от други документи, изготвени в хода на започналото на 05.10.2023г. досъдебно производство.

Всичко, изложено до тук, дава основание на този съдебен състав да приеме, че

Заповедта за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г. е издадена при съществено нарушение на административно-производствените правила и при неправилно приложение на материалния закон. Поради това тя следва да бъде отменена.

На следващо място – доколкото по реда на чл.72 – 73 от ЗМВР се ограничава правото на свободно придвижване на едно лице, то тази мярка следва да се прилага по изключение, а не безразборно. Правомощията на органите на МВР да задържат за срок до 24 часа следва да се упражняват само, когато резултатът не може да бъде постигнат без прилагането на тази принудителна мярка. По делото не са налице данни жалбоподателят И. да се е укривал или да е възпрепятствал по някакъв начин действията на полицейските органи и това да е наложило ограничаване на личната му свобода за извършване на неотложни оперативно – издирвателни мероприятия. След претърсването и изземването на въпросните технически средства от автомобила, в който е бил А. И., е можело на същия да бъде съставен Протокол за предупреждение по чл.65, ал.1 и 2 от ЗМВР и да се снимат сведения от него, без да се налага лицето да бъде задържано. По делото няма данни И. да е бил призован в полицията и да е отказал да се яви и даде обяснения по случая. Съществено в случая е това, че евентуалната връзка на И. с престъплението се обосновава от вещи, които след изземването им не са в държане на лицето. Същото не е заварено на местопроизшествието. Поради това не се налага неговото задържане с цел преустановяване на престъпна дейност. В чл.6, ал.2 от АПК е провъзгласен принципът за съразмерност, т.е. административният акт и неговото изпълнение да не засягат права и законни интереси в по-голяма степен от необходимото за целта, за която актът се издава. В случая издаването на Заповедта превишава целта на закона, поради което задържането на И. е непропорционално и съставлява акт на неоснователна принуда, който противоречи изцяло на същността и предназначението на принудителните административни мерки съгласно легалното им определение по чл.22 от ЗАНН. Горейзложеното води до извода, че оспорената Заповед е била издадена и в несъответствие с целта на закона.

Всичко това обосновава извод за отмяна на обжалваната Заповед за задържане на А. М. И..

С оглед изхода на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК на органа, издал отменената Заповед следва да бъде възложено да заплати на жалбоподателя направените от него разноски по делото. От лист 8 и лист 9 от делото е видно, че жалбоподателят е платил 10 лв. държавна такса и 500 лв. адвокатско възнаграждение. Общо 510 лева се искат и според списъка с разноски, приложен на лист 32 от делото. Същевременно съгласно чл.8, ал.2, т.3 от Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела по ЗМВР без определен материален интерес минималното адвокатско възнаграждение е 750 лева. Това означава, че поисканото за присъждане адвокатско възнаграждение (в размер на 500 лв.) е под минималния размер на адвокатските възнаграждение според цитираната по-горе Наредба. Поради това то следва да се бъде присъдено изцяло, ведно със сумата от 10 лева за платена държавна такса за разглеждане на жалбата.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице с рег. № 230зз-1420 от 05.10.2023г., издадена на мл. експерт Д. В. П. от 06 РУ - СДВР, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР във връзка с чл.195 от НК е задържан за срок до 24 часа А. М. И. с ЕГН ***** в помещение за временно задържане на 06 РУ - СДВР.

ОСЪЖДА 06 РУ – СДВР да заплати на А. М. И. с ЕГН *****, с адрес : гр. София, *** направените по делото разноски в общ размер на 510 (петстотин и десет) лева.

Решението може да се обжалва по реда на АПК пред Административен съд – София град с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____